

W Y D A T K I

Kwota zaplanowanych na 2010 rok wydatków wynosi **365.433.199 zł**, z tego:

- wydatki bieżące – 309.520.825 zł, co stanowi 84,70 % wydatków ogółem, obejmujące:

• wydatki jednostek budżetowych, z tego	220.909.325 zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	77.751.252 zł
- wydatki związane z realizacją ich zadań statutowych	143.158.073 zł
• dotacje na zadania bieżące, z tego:	22.335.451 zł
- dotacje dla zakładów budżetowych	3.056.735 zł
- dotacje dla instytucji kultury	6.378.210 zł
- pozostałe dotacje	12.900.506 zł
• świadczenia na rzecz osób fizycznych	48.306.703 zł
• wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych	565.892 zł
• wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	10.324.206 zł
• obsługa długu	7.079.248 zł

- wydatki majątkowe – 55.912.374 zł, co stanowi 15,30 % wydatków ogółem, obejmujące:

• inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym:	55.632.374 zł
wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych	39.448.559 zł
• wydatki na zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	280.000 zł

Szczegółowe zestawienie wydatków w układzie działów i rozdziałów przedstawiono w załączniku Nr 3 do uchwały.

Porównanie planowanych wydatków na 2010 r.
do przewidywanego wykonania wydatków w 2009 r. według działów

/w zł/

Dział	Nazwa działu	Przewidywane wykonanie za 2009 rok	Plan na 2010 rok	% (4:3)
1	2	3	4	5
010	Rolnictwo i łowiectwo	178 082,22	165 700,00	93,05
100	Górnictwo i kopalnictwo	12 000,00	12 000,00	100,00
600	Transport i łączność	65 492 527,00	73 649 469,00	112,45
630	Turystyka	125 500,00	185 00,00	147,41
700	Gospodarka mieszkaniowa	57 569 781,00	60 745 287,00	105,52
710	Działalność usługowa	2 154 038,00	1 831 690,00	85,04
720	Informatyka	84 314,00	29 435,00	34,91
750	Administracja publiczna	26 431 205,00	25 634 457,00	96,99
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	171 252,00	21 040,00	12,29
752	Obrona narodowa	2 000,00	2 000,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 188 362,00	3 452 983,00	108,30
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	173 600,00	170 300,00	98,10
757	Obsługa długu publicznego	12 488 954,00	17 403 454,00	139,35
758	Różne rozliczenia	2 752 984,00	3 380 808,00	122,81
801	Oświata i wychowanie	69 958 018,00	68 230 156,00	97,53
851	Ochrona zdrowia	2 212 650,00	2 247 700,00	101,58
852	Pomoc społeczna	60 689 982,00	59 127 877,00	97,43
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	992 673,00	1 686 127,00	169,86
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	3 461 021,00	1 510 718,00	43,65
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	20 031 182,00	22 195 766,00	110,81
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	8 820 193,00	18 944 875,00	214,79
926	Kultura fizyczna i sport	7 244 879,00	4 806 357,00	66,34
	Ogółem	344 235 197,22	365 433 199,00	106,16

- **Przewidywane wykonanie za 2009 rok** – plan po zmianach wprowadzonych w trakcie roku uchwałami Rady Miejskiej Wałbrzycha i zarządzeniami Prezydenta Miasta

Wałbrzycha w stosunku do Uchwały Nr XXXIII/304/08 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 19 grudnia 2008 roku w sprawie budżetu Miasta Wałbrzycha na 2009 rok według stanu na 31.10.2009 r.,

- **Plan na 2010 rok** – uchwała budżetowa na 2010 rok,
- **%** - wskaźnik porównawczy do roku bazowego (plan na 2010 rok do przewidywanego wykonania za rok 2009),

Zadania zaplanowane do realizacji w poszczególnych działach na 2010 rok przedstawia poniższe zestawienie:

DZIAŁ 010 - ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	165.700 zł
--	-------------------

W ramach tego działu zabezpieczono środki na:

bieżące utrzymanie rowów melioracyjnych	164.000 zł
2 % odpis od podatku rolnego należny Dolnośląskiej Izbie Rolniczej	1.700 zł

DZIAŁ 100 – GÓRNICCTWO I KOPALNICTWO	12.000 zł
---	------------------

W pozycji tej zaplanowano wydatki związane z uiszczeniem składki członkowskiej na rzecz Stowarzyszenia Miast i Gmin Górniczych. Wysokość składki na rok 2010 utrzymana została na dotychczasowym poziomie, niezmienionym od 2000 roku.

DZIAŁ 600 - TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	73.649.469 zł
---	----------------------

Dział ten obejmuje wydatki związane z organizacją i obsługą transportu zbiorowego oraz utrzymaniem dróg, które realizować będzie przede wszystkim Zarząd Dróg i Komunikacji.

W 2010 roku działania finansowane w dziale 600 skupiać się będą jak w poprzednich latach na:

- lokalnym transporcie zbiorowym **32.111.000 zł**

W ramach zadania zaplanowano wydatki na:

- Zakup usług przewozowych komunikacji zbiorowej - 31.100.000 zł
W ramach zadania uwzględniono wynagrodzenie za usługi przewozowe od Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o. o. w I półroczu 2010 roku oraz nowego przewoźnika wybranego w drodze przetargu publicznego. Zakres usług będzie obejmował komunikację na terenie Wałbrzycha oraz na liniach komunikacyjnych miejskich łączących Wałbrzych i Szczawno-Zdrój.
- Zakup papierowych blankietów biletów jednorazowych komunikacji miejskiej oraz kart elektronicznych - 71.000 zł

- Przewóz osób niepełnosprawnych - 740.000 zł

Przewozy dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do szkół i ośrodków rehabilitacyjnych realizowane są na podstawie umowy zawartej z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym sp. z o.o., zgodnie z warunkami określonymi przez Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu. Usługi przewozu osób niepełnosprawnych będą wykonywane specjalnie do tego celu dostosowanymi trzema mikrobusami i czterema autobusami. Wzrost wydatków wynika ze wzrostu cen oraz zwiększonego, zgłoszonego przez szkoły, zakresu wozokilometrów, które należy wykonać, aby zapewnić wszystkim dzieciom dojazd do szkół.

- Utrzymanie techniczne infrastruktury przystankowej - 160 000 zł

Zaplanowana kwota obejmuje wydatki ponoszone między innymi na naprawę wiat przystankowych, malowanie wiat, demontaż wiat, zakup i montaż tablic pod rozkłady jazdy, naklejanie rozkładów jazdy.

W ramach działu zaplanowano również, podobnie jak w latach poprzednich, wydatki na dowóz dzieci do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nowym Siodle (zgodnie z zawartym porozumieniem w wydatkach tych partycypować będzie gmina Boguszów – Gorce) - **40.000 zł** (w tym 1.200 zł z gminy Boguszów Gorce).

- zadaniach z zakresu utrzymania publicznych dróg gminnych i wewnętrznych **5.675.000 zł**

W 2010 roku w ramach działu 600 nadal realizowane będą prace pozwalające na utrzymanie w należytym stanie urządzeń infrastruktury drogowej, w tym:

- a) remonty bieżące dróg w tym udział własny w „Narodowym Programie Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 - 2011”, w ramach którego remontowana będzie Al. Podwale,
- b) remonty mostów i przepustów, obiektów inżynierskich,
- c) utrzymanie i konserwacja oznakowań poziomych i pionowych dróg,
- d) roboty konserwacyjno – utrzymaniowe sygnalizacji świetlnej,
- e) utrzymanie zieleni w pasie drogowym,
- f) zakup usług związanych z prowadzoną ewidencją dróg, ekspertyzami i mapami,
- g) utrzymanie czystości na drogach gminnych
- h) oświetlenie dróg,
- i) remonty i konserwacje infrastruktury oświetleniowej.

- zadaniach związanych z utrzymaniem Zarządu Dróg i Komunikacji **4.407.933 zł**

W ramach tego zadania ZDiK realizuje działania w zakresie obsługi finansowo-księgowej jednostki, kadrowo-płacowej jak i organizacyjno - prawnej. Ponadto prowadzony jest nadzór nad świadczeniem usług zleczanych na potrzeby ZDiK.

W wydatkach powyższych zaplanowano wynagrodzenia dla pracowników i naliczane od nich składki oraz wydatki rzeczowe zgodnie z załącznikiem Nr 3.

- zadaniach inwestycyjnych **31.455.536 zł**

Szczegółowy zakres zadań inwestycyjnych przedstawiono w załączniku i części opisowej do inwestycji.

DZIAŁ 630 – TURYSTYKA	185.000 zł
------------------------------	-------------------

W ramach działu zaplanowano środki na dofinansowanie upowszechniania turystyki, w tym między innymi na:

- prowadzenie Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej,
- zadania w zakresie upowszechniania turystyki, które obejmują między innymi oznakowanie nowych szlaków turystycznych, odnowienie szlaków pieszych, zakup nagród rzeczowych na imprezy turystyczne oraz na działania związane z podniesieniem atrakcyjności miejsc turystycznych na terenie Gminy Wałbrzych,
- eksploatację multimedialnych kiosków informacyjnych oraz na aktualizację i utrzymanie serwisu internetowego www.turystyka.walbrzych.pl.
- dotacje w kwocie 10.000 zł. na zadania zlecane organizacjom pozarządowym w wyniku otwartego konkursu ofert w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- składkę do Stowarzyszenia Dolnośląska Organizacja Turystyczna w kwocie 11.000 zł,
- zadania inwestycyjne w kwocie 94.000 zł.

Szczegółowy zakres zadań inwestycyjnych przedstawiono w załączniku i części opisowej do inwestycji.

DZIAŁ 700 - GOSPODARKA MIESZKANIOWA	60.745.287 zł
--	----------------------

W ramach działu zabezpieczono środki w wysokości **57.716.500 zł** na zakup od Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o. o. usług administrowania i zarządzania zasobem mieszkaniowym gminy (16.490.000 zł), dostawę mediów (15.106.000 zł) oraz remonty lokali, w tym remonty lokali socjalnych i wpłaty na fundusz remontowy (26.120.500 zł).

Ponadto w ramach gospodarki gruntami i nieruchomościami planowane są wydatki w kwocie **882.319 zł** obejmujące między innymi opłaty notarialne, opłaty sądowe, opłaty należne przy usłudze notarialnej, pierwokupy oraz wykupy nieruchomości, koszty opracowania dokumentacji technicznej budynków a także opłaty związane z ogłoszeniami prasowymi oraz ubezpieczenie mienia Gminy Wałbrzych.

W ramach pozostałej działalności zabezpieczono środki w wysokości **458.800 zł**, w tym między innymi na:

- zwrot wpłaconych przez najemców kaucji mieszkaniowych,
- realizację umów zawartych do 2007 roku w ramach programu „Nasz Dom” ,
- opłaty sądowe i komornicze za windykację należności czynszowych,
- koszty wynajęcia pomieszczeń tymczasowych.

Pozostałe wydatki w wysokości **1.687.668 zł** stanowią środki zaplanowane na zadania inwestycyjne. Szczegółowy zakres zadań inwestycyjnych przedstawiono w załączniku i części opisowej do inwestycji.

DZIAŁ 710 – DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	1.831.690 zł
---	---------------------

W dziale 710 zaplanowano wydatki na:

- opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na zakup map niezbędnych do opracowania tych planów oraz obsługę formalno prawną miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - **206.940 zł**,
- wynagrodzenia Miejskiej Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej – **11.000 zł**,
- opracowanie wypisów z ewidencji gruntów, wyrysów z map ewidencyjnych, map sytuacyjno-wysokościowych niezbędnych do realizacji zadań gminy (np. urządzeniem terenów rekreacyjnych, zakładanie nowych zieleńców, utwardzanie terenów) oraz na opracowania geodezyjne i kartograficzne, wyceny gruntów, lokali użytkowych, garaży, urządzeń i nasadzeń – **800.000 zł**,
- utrzymanie cmentarzy komunalnych (w tym: koszty dostawy wody i energii elektrycznej) – **808.750 zł**.

Ponadto na 2010 rok Gminie Wałbrzych przyznano dotację celową z budżetu państwa na utrzymanie Cmentarza Wojennego znajdującego się w dzielnicy Gaj w kwocie **5.000 zł**.

DZIAŁ 720 - INFORMATYKA	29.435 zł
--------------------------------	------------------

Zaplanowane wydatki przeznaczone zostaną na realizację projektu pn. „Przedsiębiorczość bez granic. Polsko – czeski internetowy portal gospodarczy”, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis w ramach programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013.

DZIAŁ 750 - ADMINISTRACJA PUBLICZNA	25.634.457 zł
--	----------------------

W ramach działu 750 uwzględniono wydatki na realizację zadań zleconych wynikających z szeregu ustaw, obejmujących sprawy między innymi z zakresu ewidencji ludności, a także sprawy realizowane przez USC – **444.370 zł**. Przyznana na 2010 rok dotację rozdysponowano na wynagrodzenia i składki od tych wynagrodzeń dla pracowników realizujących te zadania oraz wydatki rzeczowe zgodnie z Załącznikiem Nr 3.

Dział 750 obejmuje również wydatki na obsługę Rady Miejskiej Wałbrzycha. W planie na 2010 rok zabezpieczono na ten cel środki w kwocie **601.046 zł**, z czego na:

diety dla radnych	524.322 zł
wydatki rzeczowe	76.724 zł

Zaplanowano także wydatki Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu (**23.592.041 zł**) w tym środki na wynagrodzenia dla pracowników i pochodne od tych wynagrodzeń oraz wydatki rzeczowe zgodnie z załącznikiem nr 3.

Wśród wydatków rzeczowych zaplanowano między innymi zakup materiałów biurowych, naprawę i konserwację zmechanizowanego sprzętu biurowego, opłaty telefoniczne, obsługę autorską programów komputerowych, sprzątanie pomieszczeń Urzędu, zakup energii, prowizje bankowe, dokształcanie pracowników, obsługę prawną, koszty zastępstwa procesowego, utrzymanie lokali wspólnot samorządowych.

Ponadto znaczną pozycję w wydatkach rzeczowych Urzędu Miejskiego zajmuje należny podatek od nieruchomości do opłacenia przez Gminę będącą właścicielem nieruchomości lub ich części, które nie są zajęte na potrzeby Urzędu (2.760.000 zł).

W ramach działu zaplanowano również środki na:

- promocję miasta (**870.000 zł**) tj. na:
 - a) wydawnictwa i materiały promocyjne,
 - b) działania mające na celu promocję miasta,
 - c) tłumaczenia,
 - d) współpracę z miastami partnerskimi,
 - e) promocję i ogłoszenia w mediach.
- realizację projektów (**80.000 zł**) dofinansowywanych przez UE oraz programy krajowe i zagraniczne w tym na:
 - a) opracowania do projektów współfinansowanych przez UE, Fundusz Mikroprojektów EWT Czechy – Polska,
 - b) opracowania do projektów realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji,
 - c) tłumaczenia
- składki członkowskie **47.000 zł**, w tym: składkę na Stowarzyszenie Komitet Europejski w Wałbrzychu, Stowarzyszenie Dolny Śląsk w Unii Europejskiej oraz na Związek Miast Polskich.

DZIAŁ 751 – URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	21.040 zł
---	------------------

Zaplanowane w dziale 751 wydatki finansowane są w całości z dotacji celowej przekazanej z budżetu państwa na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców w gminie (**21.040 zł**). Podstawą wyliczenia kwoty dotacji była liczba uprawnionych do głosowania, podana przez gminę w meldunku dotyczącym rejestru wyborców według stanu na dzień 30 czerwca 2009 roku, przy przyjętym wskaźniku 208 zł na jeden tysiąc wyborców.

DZIAŁ 752 – OBRONA NARODOWA	2.000 zł
------------------------------------	-----------------

Wydatki w tym dziale w całości przeznaczone są na realizację zadań zleconych z budżetu państwa w zakresie obrony.

DZIAŁ 754 – BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	3.452.983 zł
---	---------------------

Na 2010 rok w ramach niniejszego działu planowane są wydatki na nagrody dla policjantów (**8.000 zł**) oraz wspólne ze Strażą Miejską patrole w okresie wakacji (**15.000 zł**), a także wydatki w zakresie obrony cywilnej. Na to zadanie planuje się przeznaczyć środki w wysokości **5.000 zł**, które pochodzą z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Ponadto w rozdz. 75421 – Zarządzanie kryzysowe zaplanowano wydatki na zakup piasku i sorbetu oraz materiałów i urządzeń potrzebnych do prowadzenia akcji ratunkowej na terenie miasta oraz koszty działań prowadzonych przy zdarzeniach kryzysowych (**45.000 zł**). Natomiast w ramach pozostałej działalności w dziale 754 uwzględniono analogicznie do roku poprzedniego wydatki rzeczowe (**66.000 zł**) związane między innymi z systemem

monitoringu wizyjnego w Wałbrzychu oraz kosztami organizacji szkoleń osób biorących udział w akcjach ratowniczych.

Ponadto zaplanowano wydatki w wysokości **3.048.739 zł** na działalność Straży Miejskiej na realizację zadań w zakresie ochrony porządku publicznego polegających na zabezpieczeniu środków związanych z ochroną spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwaniem nad porządkiem i kontrolą ruchu drogowego, zabezpieczaniem przez funkcjonariuszy miejsc przestępstw i katastrof np.: budowlanych, konwojowaniem dokumentów oraz wartości pieniężnych dla potrzeb gminy. Wydatki obejmują między innymi: posiłki regeneracyjne dla strażników miejskich, ekwiwalenty za pranie i czyszczenie umundurowania, naprawy bieżące samochodów służbowych, paliwo i środki eksploatacji do samochodów służbowych, materiały biurowe, bloczki mandatowe, zakup i wymianę umundurowania zgodnie z tabelami należności. Wydatki obejmują również wynagrodzenia osobowe oraz składki od tych wynagrodzeń zgodnie z załącznikiem nr 3 do uchwały.

Zaplanowano również inwestycje na kwotę **265.244 zł**, których zakres przedstawiono w załączniku i części opisowej do inwestycji.

DZIAŁ 756 – DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	170.300 zł
---	-------------------

W ramach działu 756 zaplanowano wydatki związane z poborem podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych, w tym wynagrodzenia agencji-prowizyjne należne pracownikom Zespołu Egzekucyjnego z tytułu ściągniętych należności podatkowych wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń oraz wynagrodzenia należne inkasentom dziennej opłaty targowej. Ponadto na rok 2010 zaplanowano wydatki związane z powołaniem biegłych oceniających stan techniczny nieruchomości oraz dokonujących kwalifikacji obiektów budowlanych zgodnie z prawem budowlanym w celu prawidłowego naliczenia podatku od nieruchomości oraz na opłaty sądowe za wydanie postanowień w sprawach stwierdzających ukończenie postępowania upadłościowego i za dokonanie wpisu hipoteki przymusowej.

DZIAŁ 757 - OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	17.403.454 zł
--	----------------------

Zaplanowano kwotę **7.079.248 zł**, która obejmuje odsetki od kredytów i obligacji.

Uwzględniono również wydatki dotyczące poręczeń pożyczek i kredytów udzielonych:

- a) Wałbrzyskiemu Związkowi Wodociągów i Kanalizacji w kwocie **8.911.800 zł**
- b) Spółce Celowej Wałbrzyskie Centrum Sportowo – Rekreacyjne „AQUA – ZDRÓJ” w kwocie **1.412.406 zł**.

DZIAŁ 758 – RÓŻNE ROZLICZENIA	3.380.808 zł
--------------------------------------	---------------------

W ramach działu 758 zaplanowano wydatki dotyczące wypłaty świadczeń dla żołnierzy rezerwy odbywających ćwiczenia wojskowe (**4.000 zł**) oraz:

- rezerwę ogólną – **500.000 zł**,
- rezerwy celowe - **2.841.808 zł**.

Uwzględniono również składkę na Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis – **35.000 zł.**

DZIAŁ 801- OŚWIATA I WYCHOWANIE	68.230.156 zł
--	----------------------

- **Szkoły podstawowe – 32.424.374 zł**

Na terenie Miasta Wałbrzycha funkcjonuje 16 publicznych szkół podstawowych oraz 1 niepubliczna Szkoła Podstawowa Zespołu Szkół Fundacji „Szkoła Gminna Menadżersko-Księgowa”.

Zaplanowane wydatki obejmują:

1. Wydatki jednostek budżetowych, w tym:	31.977.938 zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	26.611.250 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	5.366.688 zł
2. Dotacje na zadania bieżące	371.520 zł
3. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	74.916 zł

Szkoły podstawowe wykonują zadania w zakresie:

- a) ramowego planu nauczania,
- b) realizacji zajęć indywidualnych, zajęć pozalekcyjnych w tym kółek przedmiotowych oraz kółek zainteresowań,
- c) funkcjonowania biblioteki oraz pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, rehabilitacyjnej i wspomagającej dzieci i młodzież,
- d) obsługi finansowo - administracyjnej szkół.

- **Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 1.157.556 zł**

Na terenie Miasta Wałbrzycha funkcjonują oddziały zerowe przy 10 publicznych szkołach podstawowych oraz jeden oddział zerowy przy Szkole Podstawowej Zespołu Szkół Fundacji „Szkoła Gminna Menadżersko-Księgowa”.

Zaplanowane wydatki obejmują:

1. Wydatki jednostek budżetowych, w tym:	1.128.654 zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	1.055.520 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	73.134 zł
(z tego dotacje od innych jst – 15.041 zł)	
2. Dotacje dla szkół niepublicznych	28.480 zł
3. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	422 zł

- **Przedszkola – 10.779.057 zł**

Na terenie Miasta Wałbrzycha funkcjonują Przedszkola Samorządowe Nr 4, 14 i 17 w formie zakładów budżetowych, Przedszkola Samorządowe Nr 10 i 22 w formie jednostki

budżetowej przy Zespołach Szkolno – Przedszkolnych Nr 1 i 2 oraz 16 przedszkoli niepublicznych.

Zaplanowane wydatki obejmują:

1. Wydatki jednostek budżetowych, w tym:	625.334 zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	514.089 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	111.245 zł
2. Dotacje dla przedszkoli samorządowych w tym: dotacje celowe na podstawie porozumień między JST	2.139.987 zł 14.400 zł
3. Dotacje dla przedszkoli niepublicznych w tym: dotacje na podstawie porozumień między JST	8.013.536 zł 11.707 zł
4. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	200 zł

• **Gimnazja – 20.330.512 zł**

Gimnazja wykonują zadania w zakresie:

- a) ramowego planu nauczania,
- b) realizacji zajęć indywidualnych, zajęć pozalekcyjnych w tym kółek przedmiotowych oraz kółek zainteresowań,
- c) funkcjonowania biblioteki oraz pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, rehabilitacyjnej i wspomagającej dzieci i młodzież,
- d) obsługi finansowo - administracyjnej szkół.

W 2010 roku finansowaniem objętych będzie 10 gimnazjów publicznych oraz 4 gimnazja niepubliczne:

- 1) Gimnazjum Menadżerskie przy Zespole Szkół Fundacji „Szkola Gminna Menadżersko-Księgowa”,
- 2) Prywatne Gimnazjum Żeńskie Sióstr Niepokalanek,
- 3) I Społeczne Gimnazjum,
- 4) Społeczne Gimnazjum Edukacji Europejskiej.

Zaplanowane wydatki obejmują:

1. Wydatki jednostek budżetowych, w tym:	17.394.490 zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	14.734.768 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	2.659.722 zł
2. Dotacje na zadania bieżące	2.699.170 zł
3. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	29.990 zł

Ponadto zaplanowano wydatki w wysokości 206.862 zł na realizację projektu pn. „Poznanie nie zna granic” z Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013, obszar wsparcia 3.1.: Współpraca Terytorialna instytucji świadczących usługi publiczne – transgraniczna współpraca szkół, wymiana studentów, uczniów oraz pracowników naukowych i pedagogicznych.

• **Dowożenie uczniów do szkół – 238.710 zł**

Zaplanowane środki dotyczą dowozu uczniów do Gimnazjum Nr 1, 3, 6, 7 oraz PSP Nr 21 i 37. Ponadto zaplanowano wydatki na zwrot kosztów dojazdu uczniów niepełnosprawnych i ich opiekunów do szkół specjalnych.

- **Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli – 453.719 zł**

W budżecie gminy na 2010 rok wyodrębniono środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego. Planuje się organizację doradztwa zawodowego poprzez zatrudnienie doradców z obniżonym pensum godzin w:

- 1) Publicznej Szkole Podstawowej Nr 21,
- 2) Publicznej Szkole Podstawowej Nr 22,
- 3) Publicznej Szkole Podstawowej Nr 28,
- 4) Publicznym Gimnazjum Nr 2,
- 5) Publicznym Gimnazjum Nr 3,
- 6) Integrycyjnym Przedszkolu Samorządowym Nr 17.

W 2010 roku kontynuowana będzie także realizacja umowy dotyczącej koordynacji pracy Zespołu Doradców Metodycznych Miasta Wałbrzycha.

Zaplanowane wydatki obejmują:

1. Wydatki jednostek budżetowych, w tym:	420.386 zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	161.287 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	259.099 zł
2. Dotacje dla przedszkoli publicznych	33.333 zł

- **Pozostała działalność – 2.846.228 zł**

Zaplanowane wydatki obejmują:

1. Wydatki jednostek budżetowych, w tym:	1.906.152 zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	593.393 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	1.312.759 zł
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	56.100 zł

W dziale 801 w ramach pozostałej działalności uwzględniono środki na funkcjonowanie Biura Obsługi Socjalnej w Wałbrzychu (**1.368.581 zł**).

Biuro zarządza środkami scentralizowanego funduszu mieszkaniowego wydzielonymi z zakładowych funduszy świadczeń socjalnych pracowników, emerytów i rencistów - byłych pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wałbrzych oraz jednostek oświatowych z terenu powiatów: wałbrzyskiego, dzierzoniowskiego, kłodzkiego, świdnickiego, ząbkowickiego. Prowadzi również Międzyzakładową Kasę Zapomogowo – Pożyczkową Pracowników Oświaty z terenu powiatu wałbrzyskiego.

W ramach swojego planu Biuro realizuje następujące zadania:

• Pomoc zdrowotna dla nauczycieli	55.000 zł
--	-----------

Zaplanowane środki obejmują pomoc zdrowotną dla nauczycieli oraz nauczycieli po przejściu na emeryturę lub rentę z placówek oświatowo - wychowawczych Gminy Wałbrzych. Zasiłki pieniężne przyznawane są na zasadach określonych w Uchwale Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli oraz warunków i sposobu ich przyznawania.

• Fundusz socjalny emerytów i rencistów	697.359 zł
--	------------

Zarządzanie środkami odbywa się na zasadach określonych w art. 9 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Z pożyczek mieszkaniowych korzysta około 7.000 osób. Opieką socjalną objętych jest ogółem 1.555 emerytów i rencistów, w tym 908 osób z placówek Gminy Wałbrzych.

W zaplanowanych środkach uwzględniono także wydatki w wysokości **8.000 zł** na realizację projektu pn. „Poznaj Swojego Sąsiada” z Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013 oraz wydatki inwestycyjne w wysokości **875.976 zł**. Szczegółowy zakres zadań inwestycyjnych przedstawiono w załączniku i części opisowej do inwestycji.

W ramach pozostałej działalności zaplanowano ponadto środki na sfinansowanie innych zadań w zakresie oświaty i wychowania (**593.671 zł**) w tym w szczególności na:

• organizację cyklicznych imprez i tradycyjnych uroczystości	304.735 zł
• zadanie „Młodzieżowa Rada Miasta Wałbrzycha” - (organ doradczy i opiniujący problemy młodzieży w mieście Wałbrzychu skupiający przedstawicieli różnych środowisk młodzieżowych),	1.500 zł
• monitoring wizyjny w placówkach oświatowych	34.369 zł
• uczestnictwo w Rządowym Programie wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych (Radosna Szkoła)	179.300 zł
• wynagrodzenia ekspertów biorących udział w komisjach egzaminacyjnych	2.880 zł
• fundusz nagród Prezydenta Miasta Wałbrzycha dla nauczycieli z okazji Dnia Edukacji Narodowej	70.887 zł

DZIAŁ 851 - OCHRONA ZDROWIA	2.247.700 zł
------------------------------------	---------------------

Na 2010 rok planuje się w ramach rozdziału 851 – Ochrona zdrowia wydatki na:

- programy polityki zdrowotnej w wysokości **182.900 zł** na realizację m.in. następujących zadań:

• Profilaktyka stomatologiczna u dzieci	15.000 zł
--	-----------

- 1) Celem zadania jest zmniejszenie zachorowalności na próchnicę i choroby przyzębia u dzieci, poprzez prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych.
- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania:
 - a) profilaktyka i zapobieganie schorzeniom jamy ustnej, zębów i przyzębia,
 - b) działania edukacyjne,
 - c) higiena i pielęgnacja jamy ustnej.
- 3) Beneficjenci zadania – dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym do 9 roku życia.

	• Profilaktyka i zapobieganie wadom postawy u dzieci i młodzieży	14.200 zł
--	---	-----------

- 1) Cel zadania – zapobieganie i eliminowanie wad postawy i skrzywień bocznych kręgosłupa u dzieci i młodzieży.
- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania:
 - a) prowadzenie zajęć korekcyjnych w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 21,
 - b) kształtowanie nawyków prawidłowej postawy u dzieci i młodzieży, wychowanie zdrowotne (zdrowe odżywianie, dbanie o swoje zdrowie, higiena ciała, porządek, czystość),
- 3) Beneficjenci zadania – dzieci i młodzież szkolna.

	• Profilaktyka i zapobieganie cukrzycy u młodzieży	7.200 zł
--	---	----------

- 1) Cel zadania – wczesne zapobieganie chorobom metabolicznym charakteryzującym się podwyższonym poziomem cukru we krwi.
- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania:
 - a) wykonanie badania poziomu cukru we krwi,
 - b) zajęcia edukacyjne dla młodzieży oraz instruktaż na temat prawidłowego odżywiania.
- 3) Beneficjenci zadania – młodzież z klas pierwszych wałbrzyskich gimnazjów.

	• Opieka nad chorym z chorobą nowotworową i jego rodziną	90.000 zł
--	---	-----------

- 1) Cel zadania – sprawowanie przez zespół lekarsko - pielęgniarski opieki domowej nad chorymi z chorobą nowotworową i jego rodziną.
- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania:
 - a) zapewnienie prawidłowej opieki nad pacjentami Poradni Opieki Paliatywno-Hospicyjnej, poprzez wykonanie całego szeregu zabiegów przy chorym w domu, wykorzystując specjalistyczny sprzęt medyczny, pielęgnacyjny, rehabilitacyjny oraz sprzęt jednorazowego użytku,
 - b) pomoc edukacyjna rodzinom w sprawowaniu prawidłowej opieki nad chorym.
- 3) Beneficjenci zadania - mieszkańcy miasta.

	• Profilaktyczne badania w zakresie przeciwdziałania gruźlicy	13.000 zł
--	--	-----------

- 1) Cel zadania – zmniejszenie zachorowalności na gruźlicę i choroby nowotworowe płuc

- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania:
- badanie płuc metodą RTG,
 - konsultacja z lekarzem specjalistą,
 - dalsze leczenie w przypadku stwierdzenia choroby.
- 3) Beneficjenci zadania – mieszkańcy miasta.

• Profilaktyczne badania mammograficzne dla kobiet	17.000 zł
---	-----------

- 1) Cel zadania – zmniejszenie zachorowalności na choroby nowotworowe piersi u kobiet.
- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania:
- wykonanie profilaktycznych badań mammograficznych dla kobiet powyżej 35 roku życia,
 - konsultacje z lekarzem specjalistą,
 - prowadzenie działań oświatowo-zdrowotnych w szkołach (nauka samobadania piersi), prowadzenie punktów konsultacyjnych,
 - wykonanie badań mammograficznych dla kobiet ze Stowarzyszenia Amazonki – duża zachorowalność kobiet.
- 3) Beneficjenci zadania – mieszkanki miasta.

• Profilaktyczne badania dla mężczyzn, prostata	10.000 zł
--	-----------

- 1) Cel zadania – zapobieganie i wczesna wykrywalność u mężczyzn powyżej 50 roku życia chorób nowotworowych gruczołu krokowego - prostata
- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania:
- wykonanie USG gruczołu krokowego,
 - badania laboratoryjne,
 - konsultacja z lekarzem specjalistą,
- 3) Beneficjenci zadania – mieszkańcy miasta.

• Dofinansowanie Punktu Diagnostyczno-Konsultacyjnego ds. HIV/ AIDS	14.000 zł
--	-----------

- 1) Cel zadania – dostępność do bezpłatnego wykonania testu w kierunku zakażenia wirusem HIV.
- 2) Przedsięwzięcia realizowane w ramach zadania:
- wykonanie testów przesiewowych,
 - konsultacje z lekarzem specjalistą,
 - rozpowszechnienie elementów edukacyjnych i informacyjnych,
- 3) Beneficjenci zadania – mieszkańcy miasta.

• Gimnastyka korekcyjna	2.500 zł
--------------------------------	----------

Wykup usługi na basenie dla dzieci z ogniska gimnastyki korekcyjnej przy PG NR 6.

- realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w wysokości **2.000.000 zł** w tym:

• zlecenie realizacji części zadań wraz z udzieleniem dotacji	939.800 zł
• zakup usług zdrowotnych, usług pozostałych i materiałów oraz prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych w szkołach podstawowych	218.700 zł
• przeciwdziałanie uzależnieniom – zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	841.500 zł

Celem zadania realizowanego przez MOPS jest prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu uzależnień od środków psychotropowych i alkoholu oraz bezzwłoczna pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, które najczęściej są ofiarami przemocy.

Zadanie realizowane jest poprzez różne formy i metody pracy w tym:

- a) propagowanie wiedzy na temat szkodliwości wszelkich uzależnień,
- b) prowadzenie szerokiej edukacji w placówkach oświatowych,
- c) udzielanie poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, prawnego,
- d) udzielanie wsparcia osobom i rodzinom znajdujących się w różnego rodzaju kryzysach,
- e) współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Prokuratura, Sąd, Policja, TPD i inne),
- f) aktywizowanie społeczności lokalnych w zakresie wypracowania pozytywnych wzorców spędzania wolnego czasu,
- g) prowadzenie Klubu Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- h) prace opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi i młodzieżą z rodzin dysfunkcyjnych w świetlicach środowiskowych,
- i) prowadzenie grup motywacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychotropowych i kierowanie do placówek leczenia uzależnień,
- j) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy, grup korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy, realizowanie procedury „Niebieskie karty”,
- k) przyjmowanie wniosków, składanych przez osoby prywatne i instytucje, o objęcie leczeniem odwykowym osób uzależnionych i kierowanie tych osób na dobrowolną terapię w systemie otwartym/zamkniętym, bądź przymusową terapię, poprzez skierowanie wniosków do Sądu,
- l) wydanie postanowienia o podjęciu leczenia.

- zwalczanie narkomani – **60.000 zł**.

W dziale 851 zaplanowano również kwotę w wysokości **4.800 zł** z tytułu zasądzonej renty.

DZIAŁ 852 – POMOC SPOŁECZNA	59.127.877 zł
------------------------------------	----------------------

W dziale tym realizowane są zadania w zakresie pomocy społecznej, które mają na celu umożliwienie przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonywać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Realizacja zadania polega w szczególności na:

- a) przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- b) pracy socjalnej,
- c) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- d) wykonywaniu zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- e) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizują Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego.

➤ **Zadania realizowane przez Urząd Miejski**

• Świadczenia rodzinne	28.498.000 zł
-------------------------------	----------------------

W ramach w rozdz. 85212 zaplanowane zostały wydatki które obejmują wypłatę i obsługę świadczeń rodzinnych oraz świadczeń alimentacyjnych z funduszu alimentacyjnego i obsługę funduszu alimentacyjnego zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 nr 139, poz. 992 z późn. zm.) i ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 roku (Dz. U. nr 192, poz. 1378 z późn. zmianami).

Zadanie finansowane jest z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami.

Świadczenia rodzinne wypłacane będą uprawnionym mieszkańcom Wałbrzycha. Na wypłatę świadczeń przewiduje się **20.787.961 zł** w postaci:

- a) zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami dla ok. 5 tys. rodzin
- b) zasiłku pielęgnacyjnego dla ok. 3 tys. osób - świadczenia pielęgnacyjnego dla ponad 200 osób. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje rodzicowi, który rezygnuje z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Od świadczenia pielęgnacyjnego odprowadzane są składki na ubezpieczenie społeczne. Środki na ten cel planowane są na poziomie **280.000 zł**.

Ponadto wypłacane będą uprawnionym mieszkańcom Wałbrzycha świadczenia alimentacyjne. Planuje się, że do świadczenia alimentacyjnego w roku 2010 uprawnionych będzie ok. 1 200 rodzin na ogólną kwotę **6.600.000 zł**.

Pozostałe środki z dotacji w wys. **830.039 zł** tj. 3% wypłaconych świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych oraz zapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne - stanowią planowane środki na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

• Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej finansowane z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych	49.300 zł
---	------------------

gminie ustawami.	
-------------------------	--

Dział Świadczeń Rodziny Wydziału Edukacji i Sprawy Społecznych opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za świadczeniobiorców uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego i ich dzieci. Planuje się, że w roku 2010 ubezpieczeniem zdrowotnym będzie objętych średnio miesięcznie ok. 120 osób.

• Pozostała działalność	230.147 zł
--------------------------------	-------------------

W ramach pozostałych działań zaplanowano środki w wysokości 230.147,00 zł, (w tym 213.300 zł stanowią dotacje) w szczególności na:

- a) dofinansowanie posiłków dla najuboższych mieszkańców miasta,
- b) stowarzyszenia opieki społecznej (w tym stowarzyszenia osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności),
- c) dofinansowanie kuchni dla ubogich,
- d) dofinansowanie magazynów interwencyjnych,
- e) dofinansowanie magazynu żywnościowego,
- f) zakup paczek świątecznych dla najuboższych.

➤ **Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej**

• Domy pomocy społecznej	2.997.000 zł
---------------------------------	---------------------

Osoby, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku i którym rodzina oraz gmina nie są w stanie zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych, kierowani są do domu pomocy społecznej. Opłaty za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej są finansowane ze środków własnych Gminy.

• Ośrodki wsparcia	751.637 zł
---------------------------	-------------------

Celem zadania jest zapewnienie schronienia osobom nie posiadającym własnego lokalu i posiadającym status osoby bezdomnej.

Zadanie realizowane jest poprzez prowadzenie:

1) Integracyjnego Domu dla Bezdomnych mieszczącego się przy ul. Pocztovej.

Dom pełni funkcje otwartego domu wsparcia, w którym w ciągu dnia mogą przebywać również osoby bezdomne spoza placówki. Osoby bezdomne mają zapewnione warunki pielęgnacyjno - higieniczne (kąpiel, pranie i suszenie odzieży) oraz korzystają z pomocy specjalistycznej (psycholog, pedagog, terapeuta uzależnień, pracownik socjalny).

Ważnym elementem pracy z osobami bezdomnymi jest opracowany i wdrażany indywidualny program wychodzenia z bezdomności.

Zadanie w całości finansowane jest ze środków własnych Gminy.

2) Środowiskowego Domu Samopomocy mieszczącego się przy ul. Duracza 15a, dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Na zadanie otrzymano dotację z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami na kwotę 337.000,00 zł.

• Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby wskazane w ustawie o pomocy społecznej	297.700 zł
--	-------------------

Celem zadania jest udostępnienie osobom uprawnionym bezpłatnej opieki zdrowotnej. Realizacja polega na opłacaniu składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej.

Zadanie finansowane jest z dotacji z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin.

• Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	8.392.000 zł
---	---------------------

Realizacja zadania polega m.in. na przyznaniu i wypłacaniu przydzielonych ustawą świadczeń na zaspokojenie niezbędnych potrzeb umożliwiającym życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, pracy socjalnej, sprawianiu pogrzebu, wykonywaniu zadań wynikających z rozeznania potrzeb społecznych oraz na opłaceniu składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby, które rezygnują z zatrudnienia z konieczności sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem.

Zadanie finansowane jest częściowo z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy w wysokości 4.143.000 zł.

• Dodatki mieszkaniowe	7.218.000 zł
-------------------------------	---------------------

Celem zadania jest pokrycie części wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania przez osoby spełniające określone prawem warunki. Realizacja polega na wypłacaniu świadczeń pieniężnych osobom o niskich dochodach, którym przysługuje tytuł prawny do lokalu, w celu umożliwienia im zapłaty czynszu oraz pokrycia innych obciążeń tj. opłaty dodatkowe, eksploatacyjne oraz niektóre koszty związane z zamieszkaniem w lokalu. Zadanie w całości finansowane jest ze środków własnych Gminy.

• Zasilki stałe	4.004.000 zł
------------------------	---------------------

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych należy do zadań własnych gminy finansowanych z dotacji z budżetu państwa.

• Funkcjonowanie Ośrodka	5.775.093 zł
---------------------------------	---------------------

Na koszty zadania składają się: wynagrodzenia i pochodne kadry realizującej zadanie, koszty utrzymania obiektu (dozór, monitoring, sprzątanie, drobne naprawy i konserwacje), zakupy materiałów, wyposażenia, druków, ubezpieczenia majątkowe, podatki i opłaty oraz inne koszty związane z prowadzeniem i utrzymaniem MOPS.

Zadanie częściowo jest finansowane z dotacji z budżetu państwa na zadania własne na kwotę 1.622.000 zł.

• Usługi opiekuńcze w tym specjalistyczne	915.000 zł
---	-------------------

Celem zadania jest całodobowa opieka nad osobami, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogą funkcjonować samodzielnie. Realizacja zadania polega na wykonywaniu usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy, polegających na pomocy w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiece pielęgnacyjno – higienicznej oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Ponadto gmina otrzyma dotację z budżetu państwa w kwocie 185.000 zł na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami na opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone dla osób ze schorzeniami psychicznymi.

DZIAŁ 853 – POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	1.686.127 zł
---	---------------------

W dziale 853 zaplanowano dotację dla żłobków samorządowych zorganizowanych w formie zakładów budżetowych (Żłobek Samorządowy Nr 1 i Żłobek Samorządowy Nr 5) w wysokości **883.415 zł** oraz wydatki na zadania inwestycyjne w wysokości **802.712 zł**, których zakres przedstawiono w załączniku i części opisowej do inwestycji.

DZIAŁ 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	1.510.718 zł
--	---------------------

Środki w dziale 854 planuje się przeznaczyć na funkcjonowanie świetlic szkolnych przy szkołach podstawowych (**1.377.164 zł**) oraz na stypendia Prezydenta Miasta Wałbrzycha dla szczególnie uzdolnionych uczniów szkół gimnazjalnych I i II stopnia, stypendia motywacyjne dla uczniów, stypendia dla najzdolniejszych studentów i młodych pracowników nauki, stypendia i zasiłki socjalne dla uczniów (łącznie na wszystkie stypendia i zasiłki planuje się przeznaczyć - **133.554 zł**).

DZIAŁ 900 – GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	22.195.766 zł
--	----------------------

W 2010 roku w ramach działu 900 planuje się zrealizowanie inwestycji na kwotę **9.196.168 zł** opisanych w części dotyczącej inwestycji. Ponadto w dziale tym zaplanowano środki na realizację wydatków wynikających z umowy Nr IZP/2/108/99 z dnia 20 stycznia 1999 roku o współfinansowanie zadania pn. „Oczyszczalnia ścieków i kolektor sanitarny w Dziećmorowicach gmina Walim” – **442.360 zł**.

Uwzględniono również wydatki bieżące w kwocie **1.208.000 zł** na gospodarkę odpadami, w tym w szczególności wydatki związane z zarządzaniem składowiskiem odpadów komunalnych przy ul. Beethovena i wysypiskiem odpadów przy ul. Stacyjnej oraz zarządzanie gruzowiskiem przy ul. Świdnickiej.

Zabezpieczono również środki na utrzymanie czystości na drogach gminnych na terenie Miasta Wałbrzycha w kwocie **2.600.000 zł**. Oczyszczanie dróg obejmuje głównie zamiatanie mechaniczne dróg, ich utrzymanie w okresie zimowym zgodnie z przyjętym harmonogramem kolejności odśnieżania oraz ręczne całoroczne utrzymanie czystości chodników, schodów, placów i ścieżek.

Natomiast na utrzymanie zieleni w mieście i lasach komunalnych zaplanowano **2.113.000 zł**.

Ponadto w ramach działu zaplanowano wydatki na oświetlenie ulic, placów i dróg w wysokości **3.432.000 zł**. Środki te gmina planuje przeznaczyć na oświetlenie dróg oraz przeprowadzenie remontów i konserwację infrastruktury oświetleniowej.

Dodatkowo w dziale 900 zabezpieczono na pozostałą działalność środki w wysokości **2.503.037 zł**, w tym w szczególności na:

- utrzymanie kanalizacji deszczowej - 615.000zł,
Zadanie obejmuje opłaty dla Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji za odprowadzanie ścieków opadowych do kanalizacji sanitarnej, koszty przeprowadzenia przeglądów eksploatacyjnych poszczególnych odcinków miejskiej sieci kanalizacji deszczowej w celu sprawdzenia i oceny jej stanu technicznego oraz prace konserwacyjno-utrzymaniowe na sieci kanalizacji deszczowej,
- renty - 6.160 zł,
- zadania z zakresu funkcjonowania miasta (w tym m.in.: dowóz wody, rozbiórki budynków i obiektów, wycinki i cięcia korekcyjne drzew oraz nowe nasadzenia, dozоровanie obiektów gminnych, ich bieżące utrzymanie i monitoring, rekultywację terenów zdegradowanych nielegalnym wydobyciem węgla, place zabaw) – 1.763.512 zł,
- bieżące utrzymanie potoków - 75.000 zł,
- opłaty za korzystanie ze środowiska oraz opłata za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia urządzenia infrastruktury technicznej - 43.365 zł.

Plan w dziale 900 obejmuje również środki na utrzymanie Schroniska dla Zwierząt w Wałbrzychu (**701.201 zł**). W kwocie tej zaplanowano wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń oraz wydatki rzeczowe zgodnie z Załącznikiem nr 3.

W jednostce zaplanowano wydatki na:

- obsługę i opiekę nad zwierzętami

Celem zadania jest realizacja metod i środków w stopniu zaspakajającym potrzeby zwierząt poprzez m. in.: przygotowywanie posiłków, odkażanie wybiegów

- obsługę weterynaryjną

Celem zadania jest objęcie stałym nadzorem weterynaryjnym podopiecznych zwierząt.

- remonty bieżące

Zaplanowano stworzenie dwóch pomieszczeń oraz wybiegów dla zwierząt, przebudowę pomieszczenia gospodarczego na kociarnię oraz dobudowanie wybiegów przeznaczonych na kwarantannę.

DZIAŁ 921 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	18.944.875 zł
---	----------------------

W 2010 roku w ramach działu 921 zaplanowano dotacje dla instytucji kultury:

1) Wałbrzyski Ośrodek Kultury w Wałbrzychu	1.076.210 zł
2) Wałbrzyska Galeria Sztuki Biuro Wystaw Artystycznych „Zamek Książ”	455.000 zł
3) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna „Biblioteka pod Atlantami”	2.950.000 zł
4) Muzeum w Wałbrzychu	869.900 zł
5) Zespół Pieśni i Tańca „Wałbrzych”	350.000 zł
6) Park Wielokulturowy „Stara Kopalnia”	677.100 zł

Ponadto zaplanowano dotację na realizację pozostałych zadań w zakresie kultury, które będą zlecane w wyniku otwartych konkursów ofert w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w wysokości **10.000 zł**, dotację na realizację zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w wysokości **50.000 zł** oraz w ramach pozostałej działalności dotację w wysokości **80.000 zł** związaną ze zlecaniem zadań organizacją pozarządową w wyniku otwartych konkursów ofert.

Pozostałe wydatki w tym dziale obejmują:

- składkę na Stowarzyszenie „Dom Bretanii” – **15.000 zł**,
- dopłatę kapitałową na rzecz przedsiębiorstwa „Zamek Książ” Sp. z o.o. – **280.000 zł**,
- środki na realizację projektu pn. „Wałbrzych, Hradec Kralove – Miasta Kultury” – **321.595 zł**,
- program „Ładny Dom” – system ustanowienia dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej Miasta Wałbrzycha – **190.000 zł**,
- nagrody o charakterze szczególnym, w tym na nagrody Rady Miejskiej Wałbrzycha za osiągnięcia w dziedzinie kultury oraz nagrody w Ogólnopolskiej Giełdzie Kabaretowej „Przewalka” - **15.000 zł**
- pozostałe zadania w zakresie kultury – **365.000 zł**,
w tym między innymi na:
 - organizację Dnia Wałbrzyskiego Twórcy,
 - druk Wałbrzyskiego Informatora Kulturalnego,
 - imprezy kulturalne w mieście o charakterze lokalnym, ponad lokalnym i międzynarodowym w tym m.in. cykl koncertów promujących „Międzynarodowy Festiwal Kameralistyki im. Księżnej Daisy”, festyn majowy „Święto flagi”, „Juwenalia 2010”,
 - organizację świąt państwowych, kultywowanie tradycji narodowych,
 - organizację imprez kulturalnych Rad Wspólnot Samorządowych,
 - edukację kulturalną dzieci i młodzieży,
 - edukację kulturalną dorosłych
 - edukację kulturalną dorosłych

W wydatkach ogółem zaplanowano zadania inwestycyjne na kwotę **11.255.070 zł**, których zakres przedstawiono w załączniku i części opisowej do inwestycji.

DZIAŁ 926 – KULTURA FIZYCZNA I SPORT	4.806.357 zł.
---	----------------------

W ramach działu zaplanowano środki w wysokości **755.000 zł** (w tym planuje się zlecenie realizacji części zadań wraz udzieleniem dotacji – 460.000 zł) na:

- stypendia (232.000 zł)
- ubezpieczenie sportowców i trenerów
- rekreację ruchową dzieci i młodzieży oraz organizację imprez sportowych o charakterze lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym,
- zakup pucharów, nagród rzeczowych, zakup statuetek na Podsumowanie Sportowe Roku i inne wydatki bieżące.
- organizację imprez rekreacyjno – sportowych przez Rady Wspólnot Samorządowych

Dział 926 obejmuje również wydatki bieżące związane z działalnością Ośrodka Sportu i Rekreacji w Wałbrzychu – **4.051.357 zł.**

1. Wydatki jednostek budżetowych, w tym:	4.027.907 zł
- wynagrodzenia i składki od nich naliczane	2.190.912 zł
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	1.836.995 zł
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	23.450 zł

W ramach wydatków Ośrodka Sportu i Rekreacji na 2010 rok zabezpieczono środki na organizację imprez sportowo – rekreacyjnych oraz funkcjonowanie obiektów sportowych tj.: na:

- a) bieżące utrzymanie stadionów i boisk,
- b) bieżące utrzymanie hal sportowych (zwiększenie wydatków z zakresu świadczenia usług na hali lekkoatletycznej.
- c) wykonanie niezbędnych atestów, opinii w celu udostępnienia korzystającym urządzeń sportowych.
- d) zapewnienie ochrony fizycznej.